

Dvi savaites visos Lietuvos dėmesį kaustęs sunkiausias pasaulyje Dakaro ralio maratonas pasiekė finišą. Dalyviai, pasiekę finišo liniją, savo transporto priemonių skydelį papildė beveik 8000 kilometrų, iš kurių net 5000 driekėsi greičio ruožais.

Sausio 5-ąją, Džedos mieste, prie Dakaro starto linijos stojo net 350 transporto priemonių, kuriose startavo 53 skirtingų tautybių sportininkai. Pirmąją savaitę Dakaro maršrutas driekėsi vaizdingais Raudonosios jūros pakrantės regionais. Trečiosios dienos greičio ruožas prasidėjo ir baigėsi futuristiniame Neomo mieste.

„Pats miestas vis dar statomas, bet jeigu jis bus toks, apie kokį kalba patys arabai, tai tikrai bus ypatinga vieta. Pagal vietinių kalbas ir planus atrodo, jog čia bus anksčiau tik fantastiniuose filmuose matytas megapolis. Kitą vertus, kilpinis greičio ruožas, startavęs Neome, buvo vienas gražiausių per visą šiųmetinį Dakaro ralį. Jautėmes lyg būtume trumpam išskridę į Marsą“, – apie Saudo Arabijoje vykusį ralį pasakoja vienas iš „iGo2Dakar“ kūrėjų Mindaugas Plukys.

Pirmoji savaitę Dakaro dalyvius vargino aštriais akmenimis nuklotais ruožais, kuriuose daug dalyvių prarado ne tik daug padangų, bet ir brangaus laiko. Kartais automobiliai į dienos finišą atvykdavo važiuodami be vienos ar kitos padangos, o mechanikai naktimis turėjo vargo remontuodami to pasekmes.

Po poilsio dienos Saudo Arabijos sostinėje bei didžiausiame Arabų pusiasalio mieste, Rijade, Dakaro karavanas pajudėjo į Pietus, kur jų laukė Arabijos dykuma. Tai penkta pagal dydį dykuma pasaulyje, o jos centre esantis „tuščiasis ketvirtis“ yra vienas didžiausių plotų pasaulyje, kuriame nėra nieko išskyrus smėlį. Važiavimas smėlynais reikalauja specifinių įgūdžių ir vien greičio čia neužtenka. Navigacija čia itin sudėtinga, o vairavimas kopose, kaip sako sportininkai, labai skiriasi nuo važiavimo įprasta danga, tad kopos daug kam sumaišė kortas.

„Kopų ir dykumos dydis sunkiai suvokiamas. Būnant kopos viršūnėje ir fotografuojant apačioje važiuojančius lenktynininkus, į kadrą papuolė net sraigtasparnis, skriejantis žemiau. Nupasakoti dydį sunku, bet gal tai padės kažkiek įsivaizduoti. Antras dalykas, ko apie dykumą nuotraukose neperteiksi, tai temperatūra. Dienomis dažniausiai nenusivilkdavome striukių, o po nakties, geriausiu atveju, pabundi su sloga, nes oro temperatūra – arti nulio“, – apie smėlynus pasakojo fotografas ir „iGo2Dakar“ bendraautorius Andrius Laucius.

KTM era baigėsi

Net aštuoniolika Dakaro pergalių iš eilės priklauso motociklų gamintojui KTM, bet pirmą kartą Saudo Arabijoje vykusiame ralyje buvo atverstas naujas motociklų įskaitos istorijos puslapis – čia pergalę iškovojo „Honda“ motociklu važiuojęs amerikietis Ricky'is Brabecas. Tai penktasis jo Dakaras ir tik antras, kuriame pavyko finišuoti. Antroje vietoje, 16 min. nuo nugalėtojo atsilikęs, liko čilietis Pablo'as Quintanillas, kuriam tai aukščiausia vieta iš jau net aštuonių Dakaro ralių, kuriuose yra startavęs. P. Quintanillas važiuavo „Husqvarna“ motociklu.

Trečiąją vietą užėmė KTM motociklu važiuojęs Toby'is Price'as, nuo lyderio atsilikęs 24 minutėmis. 2016 ir 2019 metais motociklų įskaitoje laimėjęs austras buvo laikomas vienu pagrindinių pretendentų į nugalėtojų titulą.

Didžiulis sukrėtimas visai bendruomenei buvo 7-ame greičio ruože įvykusi tragedija. Portugalas Paulo'as Goncalveso širdis sustojo ir, nors pagalbos sraigtasparnis atvyko vos per keliolika minučių, sportininko gyvybė užgeso. Pagerbdami sportininką, organizatoriai atšaukė 8-ąjį motociklų ir keturračių greičio ruožą, o komanda „Hero“, kurios narys ir buvo miręs motociklininkas, pasitraukė iš Dakaro.

„Mes visi esame žmonės, o tai yra tik lenktynės. Atiduočiau visus savo laimėjimus, jei tik galėčiau susigrąžinti savo prarastus draugus“, – po tragedijos rašė T. Price'as, įvykio vietoje praleidęs daug laiko ir bandęs padėti savo kolegai motociklininkui.

Užtikrintas lyderis keturračių įskaitoje

Keturračių įskaitoje triumfavo Dakaro legenda Ignacio Casale'sas. Laimėjęs net keturis greičio ruožus iš vienuolikos, čilietis iškovojo jau trečiąją savo pergalę Dakare. Antroje vietoje, atsilikęs 18 minučių, liko Simonas Vitse iš Prancūzijos. Antrąją vietą lenktynininkas pasiekė Dakare startavęs vos trečią kartą, nors pirmus du kartus jis finišo nepasiekė.

Trečias liko taip pat Dakaro legendos statusą turintis lenkas Rafalis Sonikas. Saudo Arabijoje jam buvo vienuoliktas startas Dakare, kurį 2015 metais jam pavyko laimėti. Visi, užsitarnavę teisę lipti ant apdovanojimų pakylės, sportininkai važiuavo su tokia pačia technika – „Yamaha 700 Raptor“.

Šventoji automobilių trejybė

Automobilių įskaita prasidėjo su visam pasauliui netikėtu, o Lietuvai nacionalinei šventei prilygstančiu, įvykiu. Pirmojo Saudo Arabijoje vykusio Dakaro greičio ruožo nugalėtoju tapo „Agrorodeo“ komandos sportininkai Vaidotas Žala su Sauliumi Jurgelėnu. Vos išlipęs iš

automobilio V. Žala negalėjo patikėti rezultatu ir džiaugėsi nauju automobiliu.

Antrąją dieną startavę pirmi, lietuviai stengėsi važiuoti savo tempu ir neprisidaryti nereikalingų bėdų, o Dakaro rezultatų lentelės viršuje atsirado ten jau ne kartą matytos pavardės.

Bendroje įskaitoje nugalėtojo titulą prasiglemžė Carlosas Sainzas, važiuavęs „Mini John Cooper Works“ automobiliu. Ispanui tai trečia pergalė Dakaro ralyje. Antras liko Nasseris Al-attiyah, važiuojantis „Toyota Gazoo Racing“ automobiliu. Nors šiemet sportininkas iš Kataro laimėjo tik paskutiniame greičio ruože, bendroje įskaitoje nuo pirmosios vietos jį skyrė vos 6 minutės.

Trečias bendroje įskaitoje liko misteriu Dakaru vadinamas Stephane'as Peterhanselis. Prancūzui, važiuojančiam su „Mini“, 2020 metų startas Dakare buvo jau 31-asis, o jo sąskaitoje – net 13 pergalių. Šis vyras Saudo Arabijoje pasiekė ir rekordinį etapų pergalių skaičių – jo karjeroje net 80 laimėtų greičio ruožų (33 motociklu ir 47 automobiliu).

Daug dėmesio sulaukęs „Formulės 1“ žvaigždė Fernando Alonso savo debiutiniame Dakare liko 13-as, nuo lyderio atsilikęs 4 valandomis ir 42 minutėmis. Didžiulė patirtis vairuojant aukščiausio lygio sportinius bolidus lygiose trasose nebuvo pakankama, norint sėkmingai įveikti kopas. Pirmąją maratoninio greičio ruožo dieną ispanas nusiridenė nuo kopos, nuvažiuavęs vos kilometrą nuo starto. Nors automobilis nusileido ant ratų, sportininkas turėjo išlupti suskilusį priekinį stiklą, o bivake, kuriame nebuvo mechanikų, teko atitaisyti automobiliui padarytą žalą.

Sunkvežimių įskaitą valdo rusai

Dakarui dar neprasidėjus, stebintiems sunkvežimių įskaitą turėjo kilti tik vienas klausimas: MAZ ar „Kamaz“? Jau įpratęs matyti rusiškus sunkvežimius Dakaro rezultatų suvestinės viršuje, į jų poziciją aršiai taikėsi ir baltarusiai MAZ, startavę atnaujintu raudonuoju sunkvežimiu. Prieš Dakarą interviu su „iGo2Dakar“ metu vienas iš MAZ komandos atstovų teigė, kad jie pasiruošę laimėti ir pranešti pasauliui žinią apie save. Dalinai šis planas pavyko – Sergėjus Viazovičius prie MAZ vairo iškovojo trečiąją poziciją.

Pirmąją ir antrąją vietomis dalinasi „Kamaz“ vairuojantys Andrejus Karginovas ir nuo jo 42 minutėmis nutolęs Antonas Šibalovas. Visus, išskyrus antrąjį, greičio ruožus greičiausiai pravažiavo „Kamaz“ pilotai, o tarp trijų dienos greičiausių tik du kartus į MAZ ir „Kamaz“ valdas įsiterpė kito gamintojo sunkvežimis. Pirmąją dieną „Iveco“ sunkvežimis su Janusu Van Kasterenu prie vairo buvo trečias, o 8-ajame greičio ruože čekas Alešas Lopraisas su

„Tatra“ taip pat sugebėjo pakilti į trečiąją poziciją.

Bagių įskaita

Šioje įskaitoje triumfavo amerikiečių ekipažas. Prie vairo sėdėjęs Casey'is Currie ir jo šturmanas Sean'as Berriman'as turi ganėtinai nedaug patirties Dakare (antras Dakaras C. Currie ir trečias S. Berriman) ir tai buvo jų pirmoji pergalė. Nuo jų beveik 40 minučių atsiliko rusų Sergejaus Kariakino ir Antono Vlasiuko ekipažas.

Trečioje vietoje liko čiliečiai Francisco Lopezas Contardo su Juanu Pablo Latrach Vinagre'u. Nuo lyderių jie atsiliko 52 minutėmis. Visas nugalėtojų trejetas važiavo su „Can-Am“ bagiais, kuriuos, beje, Saudo Arabijos kopose teko išbandyti ir „iGo2Dakar“ komandai.

Rekordinis lietuvių skaičius

Saudo Arabijos Dakare startavo rekordinis lietuvių skaičius. Net penki automobilių ekipažai ir vienas motociklininkas.

Stipriai kritęs Dakaro maratonui perkopus į antrąją pusę ir karts nuo karto turėjęs navigacinių sunkumų, Arūnas Gelažninkas šiemet bendroje motociklų įskaitoje liko 30 pozicijoje.

„Tiek toli dar nesu skridęs. Nepamenu kodėl kritau, bet atsigavau 40 metrų nuo motociklo. Jeigu ne kaklo apsauga, būčiau sprandą nosisukęs“, – „iGo2Dakar“ pasakojo motociklininkas.

Aukščiausiai iš lietuvių bendroje rezultatų lentelėje, 15-oje pozicijoje, Dakarą baigė Benediktas Vanagas su Filipe Palmeiro. Savo aštuntajame Dakare B. Vanagas pasiekė antrą geriausią savo rezultatą (2019 metais – 11 pozicija). Benedikto pozicija tarp lietuvių buvo stabiliausia viso Dakaro metu.

„Klastingas tas Dakaras iki pat pabaigos, bet gera būti finišė. Dabar norime atiduoti viską, pravažiuoti podiumą ir važiuoti namo“, – pakalbintas iš karto po finišo „iGo2Dakar“ pasakojo B. Vanagas.

Kol kas vienintelė Lietuvos Dakaro legenda – Antanas Juknevičius – bendroje rezultatų lentelėje liko 20-oje pozicijoje, nuo lyderio atsilikęs beveik 9 valandomis. Beveik visą Dakaro ralį važiuojęs trečiajame dešimtuose A. Juknevičius, pasak jo pačio, iš automobilio spaudė viską kas įmanoma.

„Dar vienas medalis, o vietos ant automobilio dar yra!“, – „iGo2Dakar“ džiaugėsi vienuoliktą savo Dakarą baigęs lenktynininkas.

Gintas Petrus ir Tomas Jančys automobilių įskaityje liko 40-oje pozicijoje. Vyrai viso Dakaro metu važiavo sau saugiu tempu ir apsiėjo be didesnių nesklandumų. Aukščiausią poziciją dienos finiše pasiekė 7-ame greičio ruože, kai finišavo 38-i.

Perspektyviausiais vadinti Dakaro naujokai iš Lietuvos Edvinas Juškauskas ir Aisvydas Paliukėnas, rodę pagirtiną tempą, Dakarą pabaigė vos prasidėjus antrajai jo pusei. Prieš poilsio dieną užsidedus automobiliui, mechanikai sugebėjo jį sutvarkyti, ir vyrai toliau tęsė savo lenktynes pagal „Dakar Experience“ taisyklę, bet vėliau, automobiliui apvirtus, teko atsisveikinti su pirmuoju savo Dakaru.

Neprarandantys optimizmo ir paragavę pirmųjų Dakaro dulkių, debiutantai sakė, kad greičiausiai grįš į Dakarą ir kitais metais.

Rekordinį Lietuvai rezultatą pirmąją dieną parodęs ir visą Dakarą pakankamai sėkmingai važiavęs „Agrorodeo“ ekipažas savo sėkmingą pasirodymą Dakare pabaigė paskutiniame greičio ruože. Pavojingoje akmenuotoje atkarpoje vyrai išmušė savo „mažylio“ ratą ir negalėdami patys susiremontuoti turėjo laukti iš paskos važiuojančio „X-raid“ komandos sunkvežimio, galinčio suteikti techninę pagalbą. Absoliučioje įskaityje šis ekipažas liko 26-oje vietoje.

